

N:o III.

81

Magasin

för Konst, Nyheter och Moder.

September Månad 1823.

Pl. 9.

Om flyttbara Boningshus.

Herr Överste-Lieutenanten F. Blom är upplinnare af dessa flyttbara Boningshus och den förste som meddelat Allmänheten en underrättelse derom, i Kongl. Svenska Landbruks-Akademien Annaler för år 1819, Sjunde årgången, sednare häftet; och sedan denna tid hafva nu 32 flyttbara större och mindre Byggnader blifvit utförde, några af 2 våningar, och den största af 54 alnars längd til 18 alnars bredd. Genom tillfälligheter hafva redan några af dessa byggnader varit förflyttade och bebodde på 2 til 3 ställen. Närlagda teckning visar en perspectivisk utsigt af et sådant flyttbart hus, hvilket H. K. H. Prinsessan Sophia Albertina lätit uppsätta i en ytterst vacker local utmed sjö-stranden vid Kongl. Lustslottet Tullgarn, och vitnar om den höga Ågarinnans utvalda smak och fina känselhet af det sant pittoreska.

Våra Läsare torde gerna emottaga et utdrag af ofvan-nämnde Landbruks Akademien Annaler angående dessa flyttbara Boningshus. — — — Nast beqvämligheten, förtjenar kostnaden närmast afseende, i hvars beräkning ingår valet af tjenliga materialier. Om det å ena sidan är en sanning, at dessa tvenne omständigheter fordra det hufvudsakligaste afseende, bör det å den andra medgifvas, at arkitekturens fordringar såsom konst, der de utan ökad kostnad kunna uppfyllas, ej bör anses mera främmande för Landmannen, än någon af samhällets öfriga medborgarklasser.«

»Ändamålet med närvarande försök är likväl ej egentligen, at visa några exemplar af konstens tillämpning i den na väg, utan fornämligast, at til Kongl. Akademien högt-

Första Årgången.

C

uplysta bedömmende öfverlewna et förslag til mindre landhus, som, igenom at vara flyttbara, helt och hållet skilja sig ifrån vanliga byggnader. Om jag medger, at et sådant byggnadssätt må anses såsom et steg tilbaka til byggnadshistoriens äldsta tider, hvarifrån vi ännu i våra dagar se et fortfarande minne i Lappens flyttbara koje, skall, som jag hoppas kunna visa, detsamma böra tilerkännas många fördelar, hvilka det vanliga byggnadssättet alldeles saknar.

— — — Det största antal rum, hvartil methoden bäst lämpar sig, är 8 à 9, ehuru det äfven kan sträckas derutöfver. — — — Det ifrågavarande byggnadssättet erbjuder Landtmän och alla vänner af landet den fördel, at, säsom det sker med de flesta andra arbeten, kunna rent af hos sjelfva mästaren beställas, efter hos honom befintliga modeller och ritningar, samt emot förut öfverenskommen betalning. Hus, efter denna method, kosta mindre, men äro lika varagtiga som fasta boningshus. Flera delar af trädarbetet kunna med machineri verkställas, hvartil en egen mekanik kan apteras vid vanliga Sågverk. För skoglösa Provinser bereda de en lättare utväg til byggnadens upförande, emedan de äro mindre skogsödande, än våra vanliga trädhus; men i synnerhet äro de användbara vid mindre landställen, eller så kallade sommarnöjen. — — — Boningshus af i fråga varande byggnadssätt böra blifva dragfriare än vanliga timmehus *), och kunna förvendlas til oflyttbara. I sjelfva constructionen ligga fördelarne af en större variation i formerna, emedan flyttbarheten just derigenom faciliteras.“

Til dessa byggnader höra flyttbara trappor och porstins kakelugnar, hvaraf flera blifvit verkställda, och det största hus som lär vara förfärdigadt, är förmödeligen det, med hvars upförande Herr Öfverste-Lieutenant Blom nu är sysselsatt på Rosendal, åt H. Maj:t Konungen.

*). Väggarna bestå af hopspikade plankor, å den ena sidan lodräta och å den andra horisontala, med förhydningspapper emellan.

Utgifsvaren.

Pl. 10.

En Mjölk-kammare.

Hufvud-egenskaperne af en Mjölk-kammare äro at den är sval, ytterst snygg, äger fullkomlig väderverxling och at solen icke tillåtes intränga när hon står högst på horisonten, för at göra mjölken för varm; dernäst at icke träd äro för nära at göra rummet fugtigt, eller sådana blommor, hvilkas ångor insupas af mjölken och gräddan. Dubbla tak, med en fri väderverxling genom dem, äro högst nödvändiga at förekomma en för het eller qvalmig luft äfven, som et fugtigt eller vått golf.

Närlagda teckning åsyftar dock egentligen mer et yttre utseende af en Mjölk-kammare, eller något annat mindre ekonomiskt hus. Man äger icke alltid valet vid de mindre byggnaderne hvad stylen i architekturen angår; man har et gammalt antikt, göthiskt stenhus til Corps de logis, som bjuder vördnad genom sin ålder och förfädrens minnen; man vill bevara det; men de angränsande ekonomiske byggnader skola ombyggas, de måste således vara i samma styl, i correspondance med den gamla byggnaden. Om en mjölk-kammare behöfs, måste hon til sitt yttre vara göthisk, och teckningen visar en sådan.

I sammanhang med detta yttrande och hvad vi ofta nämnt om förskönandet af Trädgårdar och parker, vilja vi meddela en kort afhandling om *Trädgårdskonsten i esthetiskt hänseende*, af Fredr. Schiller.

»Det är alldeles icke ovanligt, at man begynner en sak, och slutar med den frågan: om den är verkställbar. Detta tyckes äfven vara fallet med de så allmänt omtyckta esthetiska trädgårdar. Dessa den nordliga smakens foster äro af en så tvetydig härkomst, och hafva hittils visat en så osäker karakter, at det bör förlåtas den sanna konstvännen, om han knappast bevärdigat dem en flygtig uppmärksamhet, och öfverlemt dem åt dilettantismen. Oviss til hvilken klass af de sköna konsterna Trädgårdskonsten egentligen skulle hålla sig, slöt hon sig länge til byggnadskonsten, och böjde den lefvande vegetationen under de mathematiska formernas stela ok, hvarigenom Architekturen beherrskar liflösa tunga massor. Trädet tvangs at dölja sin högre organiska natur, på det at konsten skulle kunna visa sin magt på dess ringa kroppsliga natur. Det måste upoffra sitt sköna sjelfständiga lif för en själlös regelbundenhet, och sin lätta svävande växt för et sken af fasthet,

som ögat fordrar af stenmurar. Från denna sällsamma villo-väg återkom väl Trädgårdskonsten i nyare tider, men endast för at förvilla sig på den motsatta. Undan architekturens stränga tuktan flyktade hon inom poetens frihet, förbytte hastigt den hårdaste trädedom med det tygellösaste sjelfsvälde, och ville nu endast lyda inbildningskraftens lagar. Så villkorlig, äfventyrlig och brokig, som alltid den sig sjelf öfverlemnade fantasien vexlar sina bilder, måste nu ögat blicka ifrån en oväntad decoration på en annan, och naturen inom en större eller mindre omkrets, liksom på en prof-karta, framställa hela mångfalden af dess skapelser. I den män hon i de fransyska trädgårdarne beröfvd sin frihet, likväl genom en viss architektonisk öfverensstämmelse och storhet derför hölls skadeslös; så har hon nu, i våra såkallade engelska trädgårdar, sjunkit ner til en barnslig småagtighet, och genom et öfverdrifvit sträfvande efter otyungenhet och mångfald aflagsnat sig ifrån all skön enfald, och undandragit sig alla reglor. I detta tilstånd befinner den sig ännu til större delen *), ej litet gynnad af tidens vekliga karakter, som flyr alla formernas bestämdhet, och finner det oändeligen beqvämare, at efter sina infall modellera föremålen, än at rätta sig efter dem.«

»Då det är så svårt, at anvisa den esthetiska Trädgårdskonsten dess plats ibland de sköna konsterna, så kunde man lätt falla på den förmodan, at den alldelers icke kan föras dertil. Men man skulle ha orätt at låta de misslyckade försöken i allmänhet vittna emot dess möjlighet. Begge de motsatta formerna, under hvilka de hittils upträdt hos oss, innefatta något sant, och uprunno begge ur et grundadt behof. Hvad först den architektoniska smaken beträffar, så är det onekligt, at Trädgårdskonsten står under samma kategori med byggnadskonsten, ehuру man haft orätt at vilja använda den sednares förhållanden på den förres. Begge konsterna motsvara i deras första ursprung et physiskt behof, hvilket närmare bestämmer deras former, til dess den utvecklade skönhetsskänslan yrkade på dessa formers frihet och smaken tillika med förståendet gjorde sina fordringar gällande. Under denna synpunkt betraktade, äro begge konsterna icke fullkomligt fria, och deras formers skönhet skall alltid genom det oafatliga physiska ändamålet blifva villkorlig och inskränkt. Begge häfva äfven med hvarandra gemensamt, at de härliga na-

*) Detta skrefs 1795.

turen genom naturen, ej genom et konstladt medium, eller också aldeles icke härla, utan alstra nya objecter. Derifrån torde det härleda sig, at man ej höll sig mycket strängt vid formerna som erbjödos i verkligheten, ja, brydde sig föga derom at behandla naturen som medel, utan välförde sig på dess egenheter, när blott förståndet tilsfredsställdes genom ordning och öfverenstämmelse, och ögat genom majestät eller behag. Man kunde så mycket förr tro sig berättigad dertil, då uppenbart i Trädgårdskonsten som i Byggnadskonsten, just genom dena naturfrihetens upoffring, det physiska ändamålet ganska ofta befordrades. Det bör således til en del förlåtas upfinnarne af den architektoniska smaken i Trädgårdskonsten, om de, af den frändskap, som i flera stycken råder emellan dessa begge konster, låto förföra sig at förvexla deras helt olika karakter, och i valet emellan ordning och frihet, gynnade den förra på den andras bekostnad.«

(Fortsättning härnäst.)

Pl. II.

Handteckning af Pehr Nordquist.

Alla Nordquist's Handteckningar utmärka sig genom en originalitet, hvarigenom de lätt skiljas ifrån andras, och den närlagda är omisskänneligt af honom, helst en samlad, gapande folk-hop var ett af hans favorit-ämnen, det han ofta varierade, och hvaraf Redactionen haft tillfälle at se flera handteckningar af hans egen hand. Ehurn han vanligen, äfven som på denna, satte de ord: *Hvad är det de gafa på?* och tiläfventyrs med denna icke velat föreställa annat än en hvardags-händelse på torg och gator i hufvudstaden, der den minsta obetydliget sammandrar en folk-hop, skulle vi nästan förmoda at Silfverstolpes *Kärng-saga* sväfvat för Nordquist's inbillning, då han tecknade den ena kärngen som tyckes vilja göra sig rum,

åtminstone tro vi följande rader vara ganska användbara
på henne:

Hon svär, och ropar ut, så hvor och en det hör:
»Förbanna mig jag vet hvad folket ränner för!
Et lik — är det en syn, som roa kan så mången?

Det är nu redan elfte gången

Jag här desamma kärngar ser:

Hör kära mor, ge rum: min gumma, maka er.«
Förgäfves! Hvilken kärng et steg ur vägen rör-sig,
Som en gång har terrainen för-sig?

»Men kärngar, hör ni ej? A ni förbannade?

Det är nu också ingen skam-til:

Ska ni stå ensamma der fram-til

Och helesta lekamen se,

Då jag ser näsan blott? — Nej det skall aldrig ske!«

För öfrigt lemna vi åt Läsaren sjelf at göra analysen
af denna teckning, som icke är mindre karakteristik än
de vi tid efter annan meddelat af samma hand i åtskilliga
årgångar af Konst- och Nyhets-Magasinet.

Madrigal.

Trots forskningar på lärdoms-banan,
Så hinna aldrig vi den vanan
Af verld och ton som könet har.
Vårt snille står i andra klassen,
Och man harräknat på Parnassen
Bland nie qvinnor blott en karl.

Panard.

Pl. 12.

Mode-Costym för Damer.

Dubois! Lapierre! Skynda er fort in til Fröken! Hör ni ej at hon ringt en hel qvart? — — Besitta! de slynglarne svara mig icke en gång! Ack! de drängarne äro et fördömdt slägte; lata, supiga och sturska! Men hon ringer ännu häftigare! Säkert mår min stackars systerdotter illa, och ingen menniska kommer til hennes hjelp: jag beger mig sjelf dit. Oakadt sin podager, skynnar sig den goda morbrodren med en ynglings lilstighet in til sin systerdotter, med en flaska luktvatten: han öppnar dörren til hennes rum och finner henne i en elegant costym strålande af schönhet; i den ena handen håller hon et bref och drar med den andra häftigt på klocksträngen. Hennes anletsdrag uttrycka en känslotfull oro blandad med nøje. — Herre Gud, min kära Evelina, hvad har då händt? Jag fruktade verkligen någon olyckshändelse; men, (fortfar den skälmagtige gubben, som, förvissad om sin systerdotters helsa, ville litet hämnas för den oro hon förorsakat honom) jag ser at här blott är frågan om expedierandet af en depêche, utan tvifvel ganska viktig, at dömma af din otålighet at få den bortskickad. — Det är sant, min morbror, jag har ej et ögonblick at förlora; ty detta bref.... Innehåller til det minsta en stats hemlighet; kanske upptäckten af en complot emot regeringen. Det är af yttersta vigt at den snart upptäckes, och du har skäl at vara otälig. Ack nej, min goda morbror; detta bref.... Ack! jag gissar, brefvet är til Doctor D.... någon af dina vänner är kanske dödligt sjuk och anropar denna skicklige Aeskulaps hjelp? Fort hit med brefvet, jag åtar mig at i ögonblicket fortskaffa det.... Men, min Gud, min bästa morbror, här är ej fråga om något sådant; jag skrifver hvarken til en Minister eller en Doctor: detta bref.... så väl, detta bref? detta bref är til Ernest. — Til Ernest som du såg i förmiddags? hvad för magtpåliggande angelägenheter ha på en så kort mellantid kunnat ge anledning til en så nödvändig brefvexling? Min goda mörbror skrattar åt mig, det vet jag, men jag kan icke dölja något för er. Ni vet at Ernest icke går på den stora feten som Markisinnan B... ger i alton. — Jag vet det: och se'n? — Nå väl, när jag hade klädt mig, så fann jag at det klädde dig så väl, inföll den goda morbrodern; jag nödges tilstå det, du är förtjusande i diu nya

costym. Men vidare? — Tröstlös at Ernest icke skulle få se mig i dag, skref jag honom til at jag skulle smyga mig bort ifrån Markisinnan at jag på et ögonblick skulle tara på Operan i Fru Edems loge, och at han nödvändigt skulle möta mig der, emedan jag hade någonting högst angeläget at meddela honom Och detta högst angelägna inskränker sig til at öfvertyga honom, at du i aften är vacker som en Engel. Min min söta Evelina, fruktar du icke at med detsamma öfvertyga honom at du är lika så lättsinnig och behagsjuk, som du är vacker? Ack, min goda morbror, för det närvarande tror Ernest mig ej äga några fel; vänta med det til dess han blir min man; så länge han ännu blott är min fästman, förefalla honom alla mina nycker endast som nya prof af ynnest Låtom oss afbida tiden, sade den goda morbrodren i det han tog det angelägna brefvet, hvars skyndssamma fort-skaffande han sjelf åtog sig, låtom oss afbida tiden då ären dämpa detta unga hufvudets fåfänga, och då denna behagliga karakters obetänksamhet gifvit rum åt de stilla dygder, hvilkas frö ligger i min Evelinas hjerta.

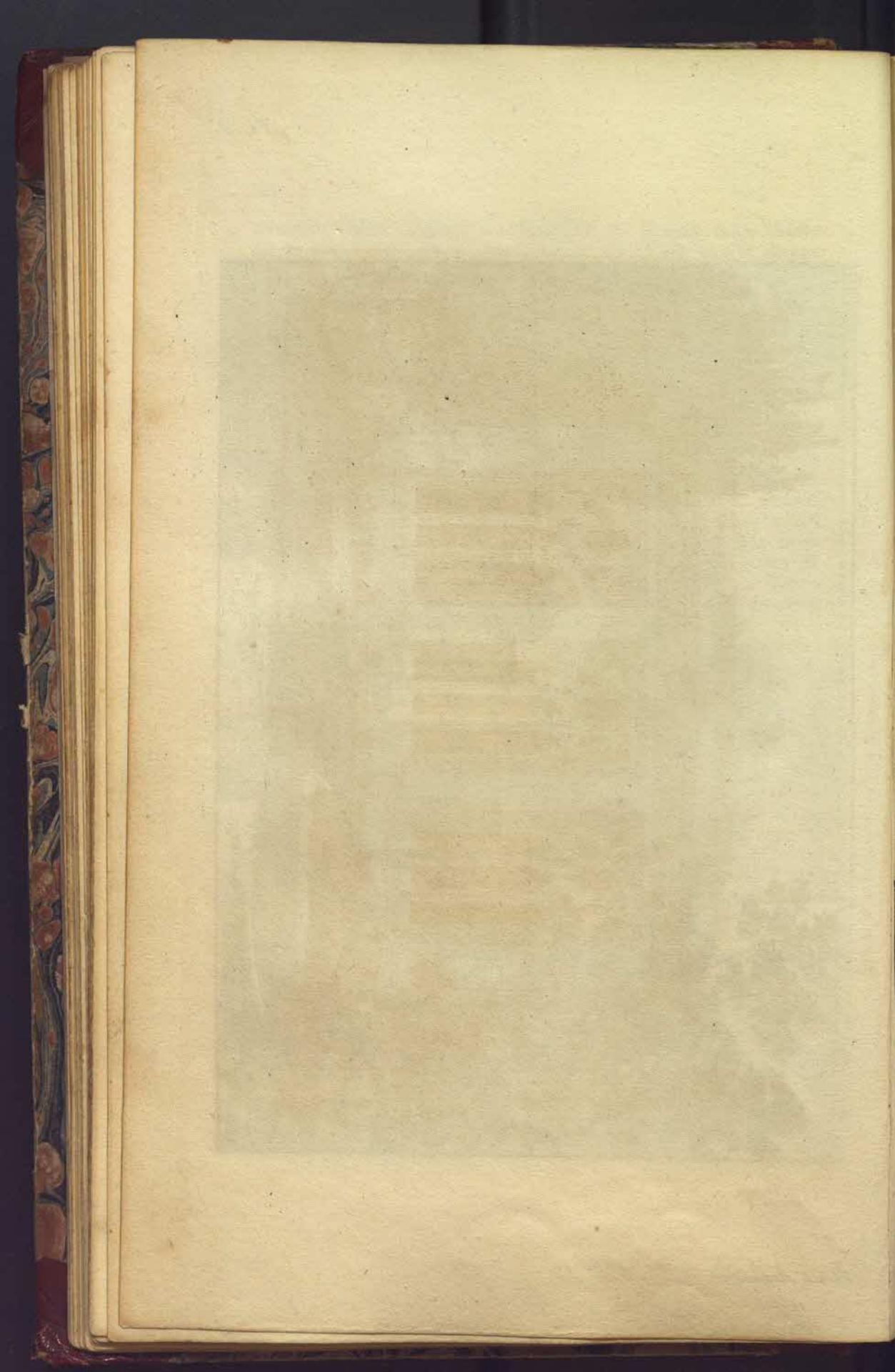
Det unga fruntimrets klädsel var i sanning af en ut-sökt smak; klädningen var af et utvaldt vackert barrége-cachemirs tyg lamerad med silfver; tre rader musslor af hvit gaze lamerad med silfver utgjorde garneringen, hvaraf den öfra raden gick i festoner; ärmarna voro garnerade med samma slags musslor, och lifvet var skurit i korg-fason (*en corbeille*). Hennes turban var af hvit gaze skiftande i rosa rödt, äfven lamerad med silfver. Agraffen, hvarifrån en bandeau gick til hälften öfver turbanen äfven som örhängen, hals- och armbanden samt skärpet voro af smaragder infattade i guld; handskar och skor voro hvita.

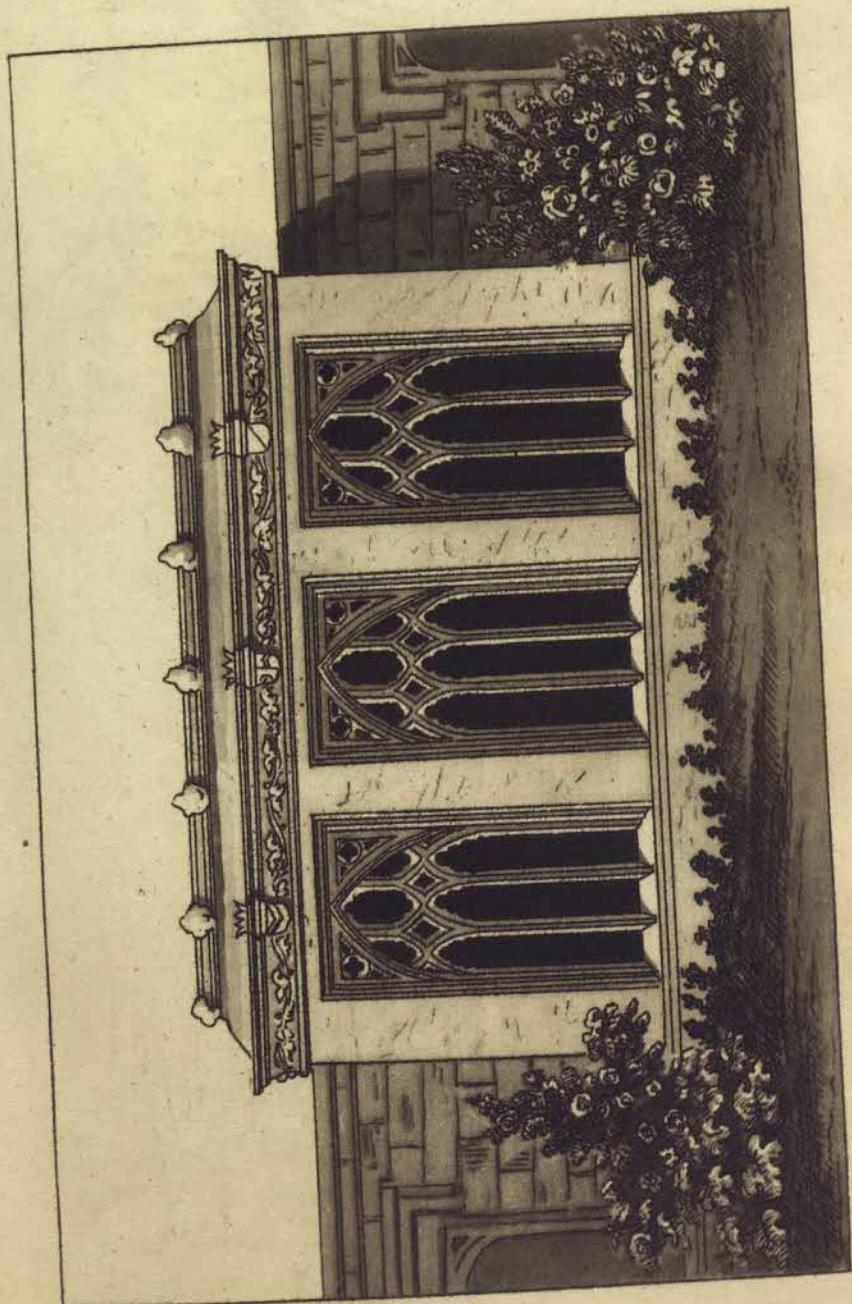
Med denna klädsel kunde ingenting jemnföras i elegans, friskhet och et lätt utseende, såsom medföljande Costym utvisar.

STOCKHOLM,

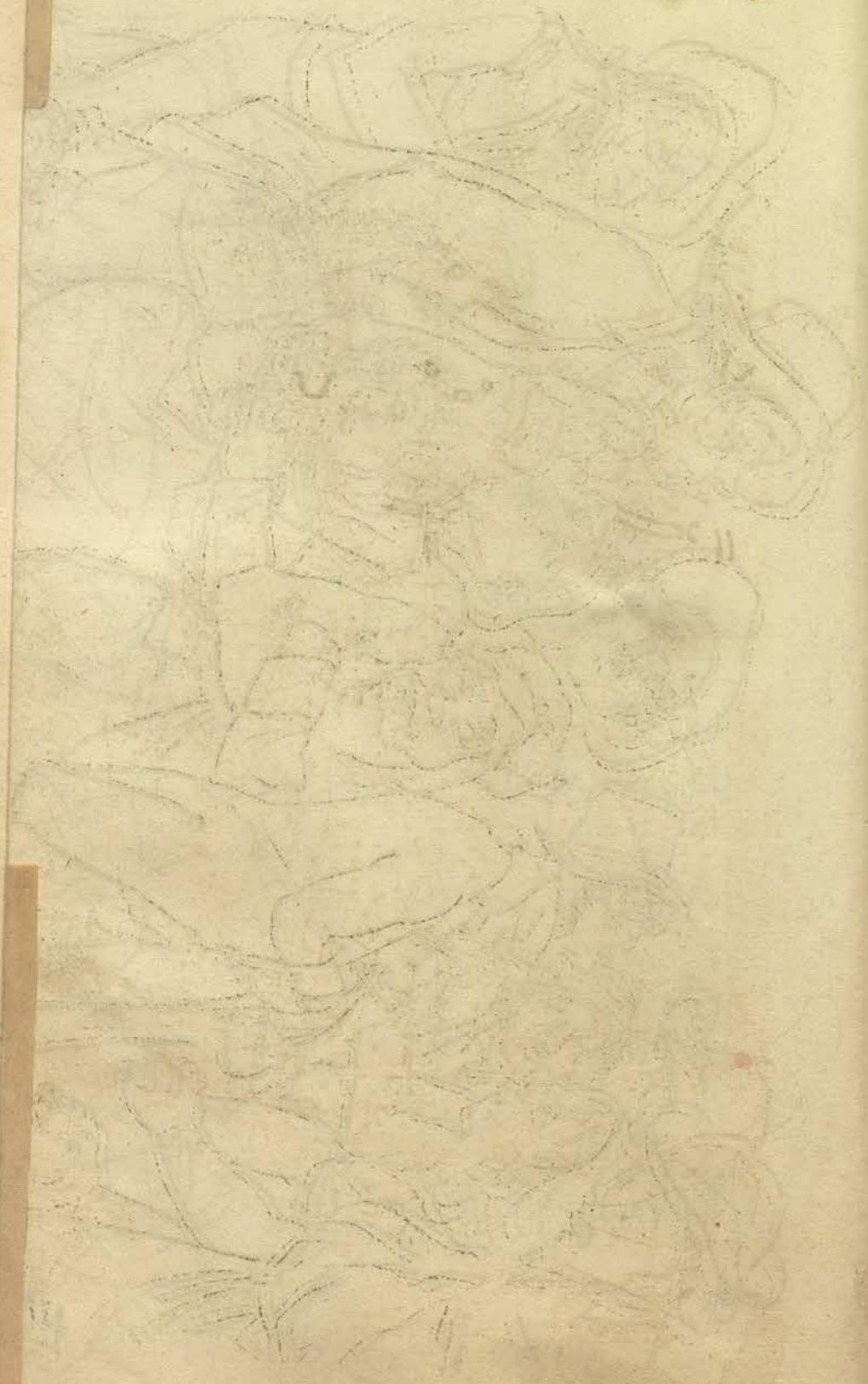
Tryckt hos CARL DELEEN, 1825.

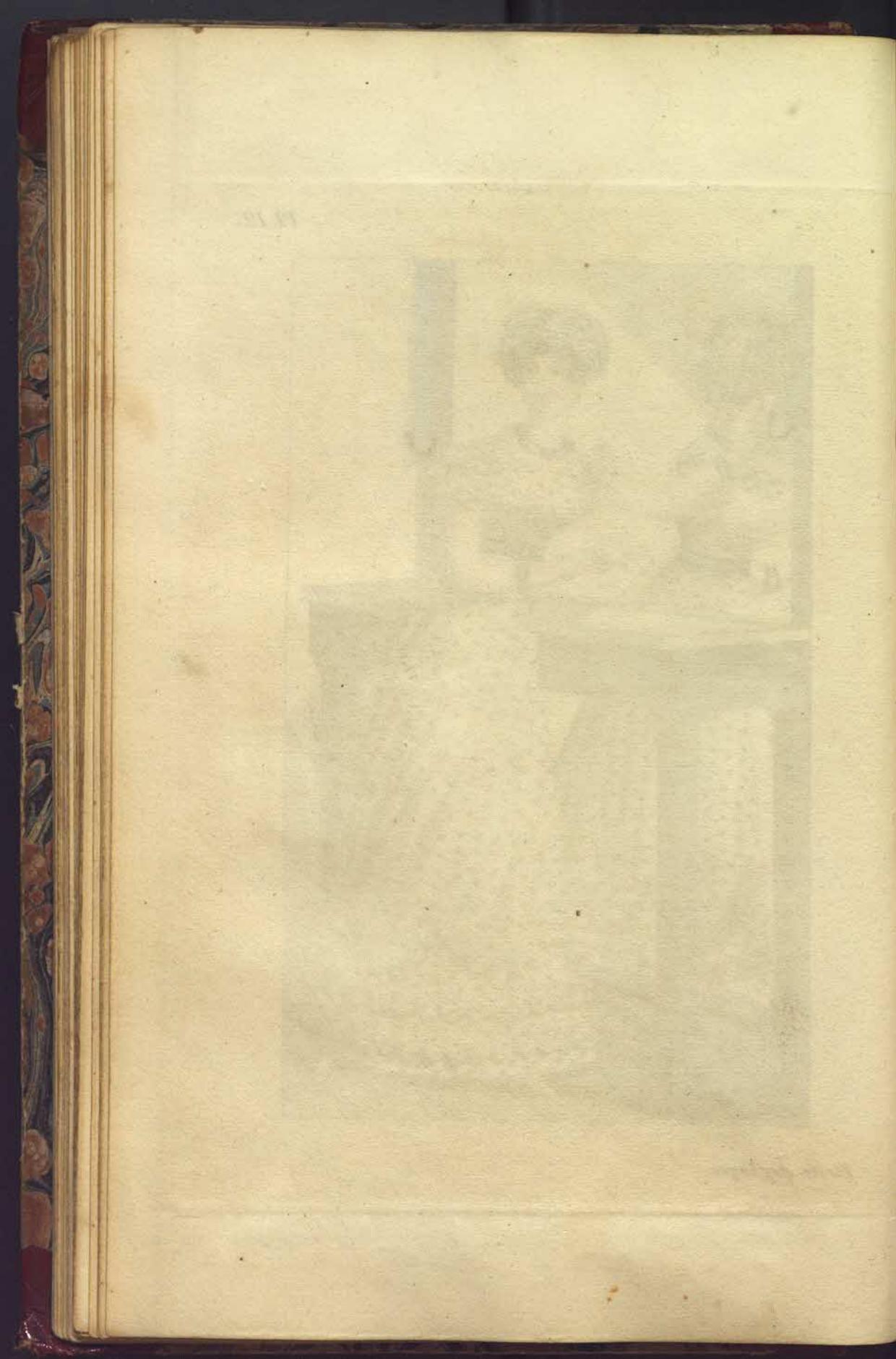

Första Årgången

N:o IV.

Magasin

för Konst, Nyheter och Moder.

October Månad 1823.

Pl. 13.

Stockholms-Hösten.

Den vackra årstiden är förbi, föremålet för Allmänhetens sysselsättning är att förse sina hushåll med tilräckliga förråd för vintern; köpare och säljare mötas i detta ändamål, och Stockholms invånare vandra från marknaden vid skeppsbron, til munkbron eller torgen at handla.

Närlagde teckning är blott en detaljerad scène ur det hela af denna stora rörliga tafla: »ett lyckligt ägta par, som förnöjer sin lilla son först med leksaker i marknaden och sedan med frukt,« emellan hvilka barnets begär känner föga skillnad, blott det tilfredsställes när dess öga af båda dagligen frestas. Epikuréen har en annan åsigt af denna tafla, och det må tillåtas oss at här införa et skämt, lika så oskyldigt til sitt syfte, som anspråkslöst på poëtisk förtjenst, ehuru det tyckes vara förmåtet at vilja härlma Fru Lenngren, hvars *Stockholms-Vår* visserligen gifvit anledning dertil, ehuru Författaren iche kunnat dölja för sig, at hans imitation står långt bakefter det förträffliga mönstret.

Den Höst är långt ifrån min håg,
Som Skalden så fantastiskt målar;
Så ock det vin, vid Bacchi tåg,
Af Nymfer bjöds i gyldne skålar.
Min Höst är mig oändligt kär
Förutan ofvannämnde liga,
Mitt vin, det hemtas hos *Mazér*,
Min Nymf är någon värdshus-piga.

Den Flora ej min dyrkan får,
Hvars blommor ännu smycka parken;
Jag skänker ingen veklig tår
Åt lammena på betesmarken.

Första Årgången.

D

Jag för en Flora tjuge här
 I gröna gången, och jag lifvas
 Vid åsyn huru alla dar
 Til slagtarhusen Oxar driftvas.

Jag ej besjunger Ceres' skörd,
 Herdinnors dans och lustbarheter,
 Ej Herdens sång, på ängen hörd
 Af allt hvad få och boskap heter.
 Den Höst, hvars skörd mitt näje gör,
 Har utmed skeppsbron sina Gudar;
 Jag handlar Borgolärft och smör,
 Talg, kabeljo och råa hudar.

Pomonas guld-frukt ej en gång
 Förleder mig, om än så läcker;
 Och ingen Atalantas språng
 Hos mig begär til täflan väcker.
 Den Frukt-gudinna jag tilber,
 Vid munkbron träffas alla dagar,
 Der i hvarenda kärng jag ser
 Den Alalanta som behagar.

Ej älskarns stjernbeströdda qväll
 Mig ler om Hösten, när i skogen
 Han går och drömmer sig bli säll
 I Flickans famn, beständigt trogen.
 Min afton-himmel är väl skum
 (Ty Stockholm svagt är ecläreradt ;)
 Men jag är säll i mina rum,
 Blott mitt Qvartal är liqvideradt.

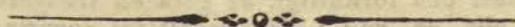
Skön är du, Höst! på Stockholms torg,
 På gator smutsiga och trånga;
 Från dina klubbar flyr all sorg,
 Och aftnarne bli aldrig långa.
 Uti ditt moderliga sköt
 Allt rikt och yppigt åter hamnar,
 Poeter, Lärde eller nöt,
 Allt der sig broderligt omfamnar.

Pl 14.

Inqvarteringen.

Tie är äro redan förslutna, sedan Svenske Soldaten tågade utmed de olikt fruktbara trakter omkring Elbeströmmen och in i det sköna Sachsen, för at delta i segern vid Leipzig, en seger den man stundom velat påstå kunnat vinnas utan et så talrikt biträde, men om hvilken det alltid skall sannas, at ingen af dem, som mer eller mindre deltogo deri, borde saknas på stället. Månge af våra Lässare skola säkerligen med nöje påminna sig detta fälttag, och vi kunna icke misstaga oss at, äfven blott en hvardagsscène ur detsamma, tecknad efter naturen, ju skulle behaga dem. Den föreställer: tre svenska soldater, efter en trötsam marche, i deras qvarter, hvilka med begärighet förtära den framsatta varma maten, medan värdens i sin nattrock och i tofflor, dels förundrad öfver den goda matlusten, dels bekymrad öfver den dagliga åtgången, rifier sig i hufvudet, och tyckes blott calculera ögonblickets utgifter, enär han i de nya gäster och deras behof af mat, icke ännu spörjer några väsendtliga förmåner af befreielsekriget. Värdens pudelhund tyckes se saken ifrån en annan sida, och märker ingen skillnad mellan de olika Nationer, hvilka tid efter annan som vän eller ovän inqvarterats hos hans husbonde; ingen af dem alla är som icke meddelat något åt honom, och då alla inkommit *de facto*, är han obekymrad om det skett *de jure*, blott några smuler äfven vaukas för hans egen del.

För öfrigt behöfva vi icke göra flera commentarier öfver sjelfva teckningen; den är så sanningsfull til alla delar, at man genast igenkänner en högre grad af skicklighet hos tecknaren at upfatta det naturliga, just sådant som det tildrager sig, med bibehållande af charakteren hos Individen och intrycket som för ögonblicket verkar på honom. En väsendlig del, som på teckningen icke borde uraktlåtas, är Tyskens costume och tobaks pipan; ty den är han icke gerna förutan, äfven bland de bättre folk-klasser. Det är icke sällsynt at i höfsade, til och med fruntimmers sällskap och på promenader se Herrarne med tobakspipan i munnen. I de flesta mindre tyska städer sitter Borgaren eller Handverkaren om aften efter slutadt arbete utanföre sitt hus på en bänk och röker sin pipa tobak.

Trädgårdskonsten i esthetiskt hänseende.

(Fortsättning från N:o III.)

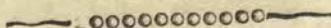
På andra sidan beror äfven den poetiska trädgårds-smaken af et fullkomligt riktig factum hos känslan. En upmärksam betraktare af sig sjelf kunde det ej undgå, at det näje, hvarmed åsynen af landliga scener uppfyller oss, är oskiljagtigt från den föreställningen, at de äro den fria Naturens verk, ej konstnärens. Så snart alltså trädgårds-smaken hade detta slag af njutning för ändamål, så måste den vara betänkt på, at ur sina anläggningar aflägsna alla spår til et konstladt ursprung. Den gjorde sig således friheten, liksom dess architektoniska företrädare regelmässigheten, til högsta lag; hos honom måste Naturen, hos denne menniskohanden segra. Men målet hvarefter han sträfvade, var alltför stort för de medel, til hvilka hans konst inskränkte honom; och han misslyckades, emedan den trädde utom sina gränser, och flyttade trädgårdskonsten öfver til måleriet. Den glömde, at den mindre scala, som kommer det sednare til pass, ej kunde väl användas på en konst, som representerar Naturen genom sig sjelf, och allenast så vida kan röra, som man absolut förvexlar den med Naturen. Intet under således, om under sträfvandet til mångfald hon förföll i det barnsliga, och medan henne felade det rum och de krafter til de öfvergångar Naturen förbereder och rättfärdigar dess förändringar — i det villkorliga. Det Ideal, hvarefter hon sträfvade, innehåller i sig sjelf ingen motsägelse; men det var ändamålsvidrigt och nyckfullt, emedan äfven den lyckligaste utgång ej belönade de ofantliga upoffringarne.

Skall således trädgårdskonsten slutligen återkomma ifrån dess utsväfningar, och likasom dess andra systrar hvila inom bestämda och verkliga gränser, så måste man framför allt hafva gjort sig et redigt begrep om hvad man vill; en fråga, hvilken man i Tyskland ej tyckes ännu hatva nog begrundat. Då skall sannolikt en lycklig medellväg emellan den Fransyska trädgårdssmakens stelhet och den tygellösa friheten hos den såkallade Engelska, uptäckas; det skall visa sig, at denna konst väl icke bör stiga til så höga sphérer, hvärtil de vilja öfvertala oss, som vid deras planer icke förgäta något annat, än medlen til verkställigheten, och at det väl är löjligt och oförnuftigt, at vilja innesluta verlden inom en trädgårdsmur, men ganska utförbart och föruftigt, at göra en trädgård, som svarar emot alla en god Landthushållares fördringar, til et

charakteristiskt helt, så väl för ögat som för hjertat och förståndet.“

I åttonde Sången af Skördarne har Oxenstjerna varnat för ofvannämnde den Engelska trädgårds-smakens miss bruk, genom följande verser:

I samma krets likväld sök ej at innestänga
 En mängd af föremål, som der hvarandra tränga.
 Gif åt ett enda förr dess ställnings fria dag,
 Ån teckna flera svagt i tvungna sammantrag,
 Der de, at vecklas ut, ej finna rum och läger.
 Begär ej samla hop all fägring landet äger,
 Och at det helas pragt var nöjd om någon del
 Af dig fullkomnas kan och bildas utan fel.
 Men i din efterföljd fastän Naturen härmas,
 Försök ej likna det som ej kan värdigt närmas.
 I mindre tyckens art vår bildnings föremål
 Dess stora taflors drag ej konstens härmning tål.
 Låt ej en ny Ruin kring bäcken af en källa
 Bland Trojas lemningar Skamandern föreställa;
 Och byt ej kullens topp och klippans låga dverg
 Til åttestupors brant och eftergiorda berg.
 Låt Dikten vara fri, men sannolik och möjlig.
 Jag älskar mer en å, som, oinstängd och böjlig,
 Ur minsta insjös famn i frihet stjäl sig fram,
 Ån gräfda strömmars fall, som hopspars i en dam;
 Och hyddans sanning ser med mer förnöjda sinnen,
 Ån härmade försök af storheter och minnen,
 Der tankan alltid väckt, och känslan aldrig nöjd,
 Ser konstens vanmacht blott emot Naturen röjd.

Pl. 15.

Draperi til en Alkov.

*Chanson sur la diète *).*

Air: *Bouton de rose.*

Sur la diète

Il faut bien faire une chanson,
Et, suis-je un trop maigre poëte?
Ce pauvre diable est, — dira-t-on,
À la diète.

A la diète

On entend force grands discours;
Si l'éloquence n'est pas parfaite,
Du moins l'esprit est-il toujours
A la diète.

A la diète

On ne voit qu'opposition;
A son gré chacun interprète,
L'un vous dit: *oui!* l'autre dit: *non!*
C'est la diète.

Pour la diète

Il faut en poche maint ducat,
Car, c'est alors tous les jours fête,
Surtout . . . quand on pense à l'Etat
À la diète.

Oui! la diète

Des remèdes est le plus sain,
A guérir l'Etat on se prête,
L'argent devient le médecin
De la diète.

On fait diète

Quand on a trop bu, trop mangé;
Chez nous, en grand, c'est la recette,
L'Etat se sent-il dérangé? . . .
Il fait diète.

* Redactionen har trott sig höra meddela denna Riksdags-visa på det språk den är författad; alla försök af en svensk översättning skulle nödvändigt minska dess värde, helst som genom den dubbla betydelsen af ordet *diète* uppkommer et spel, som aldeles hade gått förlorat i översättningen.

Quand la diète

Dure longtemps, il faut maigrir;
 Mais, chez nous, on n'est pas si bête,
 Maint Député vient s'arrondir . . .

A la diète.

Si la diète

Fait engraisser nos Députés,
 Ceux qui ne sont pas à la fête,
 Payent toujours les pots cassés . . .

A la diète.

Pour la diète

Tous ne sont pas récompensés;
 Entendez l'Amour à la quête
 Dire: trop n'est pas assez,
 Point de diète!

D'une diète

Voyez les r-pas apprêtés,
 Trois ordres en habits de fête,
 Des rustres en peau culottés
 . . . Faisant diète.

De la diète

En trois mots, les travaux constans
 C'est: qu'on boit, on mange, on répète
 Ce qu'on a fait depuis cinq ans . . .
 C'est la diète.

Si la diète

Fait mourir plus d'un bon vivant,
 Ce n'est pas ce qui m'inquiète,
 Car, moi, je vis en cet instant
 Par la diète.

Par un Surnuméraire.

Mode-Nyheter från Paris.

Fruntimmers-hattar af hvitt, blått eller jonquille-gult krus-flor brukas mycket. En stor klase af blandade blommor ut-gör deras garnering. Denna klase fästes tvers öfver frän höger til venster, sålunda, at dess ena ända til höger vid-rör öfra delen af hattkullen och den andra ändan gér ned til venster intil hatt-skärmens kant. Hvarje af dessa ändar fästas med en rosett af sidensars. — De talrikaste hattar äro af hvitt gaze och äga til prydnad omkring kullen ett

bredt band, blått eller mahagoni-brunt, som är trefallt hop-lagdt och ligger i likhet med trappsteg. Intil detta band, hvilket bildar liksom tre rader bucklor, användas trenne dylika af gaze. — Andra hvita hattar af hvitt bast, (*paille de ris*) äga emellan tvenne ofantligen stora vingar, en blom-klase af Anemoner eller Japanska rosor. På andra åter, hvilkas skärmor äro runt omkring garnrade med taggar eller langueterade, ser man qvistar af Geranium eller kärfsvar af guld-ax.

Små müssör (*Bonnets*) får man se ganska mycket; somliga äro nästan fullsatta med små krusflors rosetter i tvenne färger, såsom: rosa och mahagoni-brunt; blått och lilas; citron-gult och massaca-brunt; et slags bonnet kallas *à la folle*, är utan blommor eller något slags garnering. Til dessa nyttjas håret inunder flätadt och starkt krusade lokkar, ävensom de vidhängande haklappar eller skyggen (*brides*) icke hopknýtas.

I London nyttja Damerna mycket juveler til deras klädsel. För en tid sedan på en bal hos Hertigen af Devonshire, visade sig et fruntimmer, som hvarken är Prinsessa, Hertiginna eller på något sätt af en hög rang, i en klädsel som värderades til 240,000 pund Sterling; nära tre millioner R:dr Svenskt Banco.

Herrarnes vestar äro stor-rutiga i flera nuancer i öfverensstämmelse med halsdukens och frackens färger. Til förmiddags-klädsel nyttja de aldrig juvels-bröstnålar, men der emot i sällskaps-kretsarne och full klädsel bör den vara en liten pil af brillanter.

Pl. 16.

Mode-Costymer för Damer.

Fig. 1. Hatt af krusflor prydd med blonder och strutsfjädrar. Sidentygsklädnad garneras med sidensars-prydner. Hvita handskar och skor.

Fig. 2. Bonnet af gaze prydd med blommor. Klädnad af tyg som kallas *organdie*, med veck och mellanstycken broderade med ullgarn. Hvita handskar och bruna skor i likhet med skärpet.

STOCKHOLM,

Tryckt hos CARL DELEEN, 1825.

